

Szlak Kultury Wołoskiej - początek drogi

O koncepcji rozwoju Szlaku Kultury Wołoskiej dyskutowano 16 lutego 2012 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Ujszałach w Beskidzie Żywieckim. Szlak, który docelowo poprowadzi przez cały łuk Karpat – od gór Rumunii aż po czeskie Morawy, może stać się w przyszłości wspólną marką regionu i atrakcją turystyczną na międzynarodową skalę.

Pomysł stworzenia szlaku zrodził się na początku tego wieku w gorczańskiej Ochotnicy - pierwszej w polskich Beskidach wsi lokowanej na prawie wołoskim (1416 r.). Dzięki zaangażowaniu Wiejskiego Ośrodka Kultury w Ochotnicy Górnej i przy udziale miejscowego Oddziału Związku Podhalan opisano i oznakowano pierwszy odcinek szlaku. Nie do przecenienia jest tu wkład pracowników i studentów Instytutu Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej, którzy zinwentaryzowali śródleśne polany i inne pozostałości miejscowej gospodarki pasterskiej, a także zaprojektowali małą architekturę na szlaku (drogowskazy, tablice, punkty widokowe i wypoczynkowe, a nawet wieże widokowe). Z biegiem czasu do inicjatywy przyłączyli się górale z Beskidu Śląskiego, dzięki którym – w ramach programu Owca Plus - odradza się beskidzkie pasterstwo, a następnie kolejne społeczności lokalne z terenu całych Karpat.

Obecnie, w ramach powołanej przy Porozumieniu Karpackim „Karpaty Naszym Domem” grupy roboczej ds. turystyki, trwają prace nad opracowaniem koncepcji rozwoju szlaku i zapewnieniem jej skutecznej realizacji. W Ujszałach już po raz drugi spotkali się eksperci i przedstawiciele społeczności lokalnych, tym razem aby wspólnie określić cele szlaku, jego strukturę organizacyjną i ofertę turystyczno-kulturową.

Szlak Kultury Wołoskiej to w założeniu szlak turystyki kulturowej o zasięgu międzynarodowym, rozwijany w oparciu o charakterystyczne dla Karpat dziedzictwo kulturowe osadników wołoskich, którzy od XIV do XVI w. przemieszczali się wzdłuż łuku Karpat niosąc ze sobą język, kulturę i doskonale dopasowaną do górskich warunków gospodarkę pasterską – mówi dr Bernadetta Zawilińska z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, która koordynuje prace grupy. Liczymy na to, że szlak przyczyni się do podniesienia dochodów mieszkańców poprzez ożywienie ruchu turystycznego w regionie karpackim oraz aktywizację rynków lokalnych.

Dużo uwagi poświęcono więc wypracowaniu zasad komercjalizacji i finansowania całego przedsięwzięcia. Rozwój szlaku ma przyczynić się do wypracowania unikalnej marki karpackiej i nawiązania współpracy między mieszkańcami różnych części Karpat, co umożliwi rozwój gospodarczy regionu w oparciu o lokalne zasoby. Odwołanie się do tradycji wołoskich pozwoli zintegrować społeczności lokalne wokół wspólnego dziedzictwa opartego o tradycje wołoskie. Promocja dobrych praktyk w zakresie zrównoważonego rozwoju turystyki przyczyni się do zachowania walorów, w oparciu o które ta turystyka jest rozwijana i które wyróżniają Karpaty od innych części Europy.

Zajmująca się na co dzień tematyką szlaków kulturowych Karolina Fidyk z Małopolskiego Instytutu Kultury podkreśliła ogromne znaczenie stworzenia jednolitego wizerunku szlaku i jego promocji, a także zadbania o spójność oferty i ciągłość działania szlaku.

Promocji szlaku posłuży zaplanowany na 2013 rok Redyk Karpacki – przejście z owcami trasą wędrówek wołoskich, od Rumunii aż po Czechy. Redyk organizowany jest pod patronatem Konwencji Karpackiej dla uczczenia wędrówek wołoskich, które doprowadziły do zasiedlenia obszaru Karpat i powstania wspólnej wysokogórskiej kultury pasterskiej łączącej społeczność zamieszkującą Karpaty.

Inicjatorzy powstania Szlaku Kultury Wołoskiej mają nadzieję, że w przyszłości szlak dołączy do grona Europejskich Szlaków Kulturowych, wśród których znajduje się obecnie np. Droga św. Jakuba, Szlak Mozarta, czy Via Regia. Tytuł ten przyznawany jest przez Radę Europy trasom i szlakom o szczególnym znaczeniu dla europejskiej tożsamości, kultury i wspólnego dziedzictwa oraz ukazującym różnorodność kulturową i współistnienie różnych kultur.

***

Spotkanie zostało zorganizowane w ramach **projektu „Porozumienie Karpackie »Karpaty Naszym Domem« aktywnym partnerem dialogu obywatelskiego”**, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Program Operacyjny Kapitał Ludzki). Cel projektu to wzmocnienie i rozwój Porozumienia Karpackiego jako partnera dialogu obywatelskiego ukierunkowanego na **wdrażanie Ramowej Konwencji Karpackiej w regionie**. Samorządy lokalne i organizacje pozarządowe z terenu polskich Karpat zapraszamy m.in. do udziału w cyklu szkoleń, warsztatów, konferencji, konsultacji i doradztwa.

Porozumienie Karpackie „Karpaty Naszym Domem” zostało podpisane 23 kwietnia 2010 roku podczas I Forum Karpackiego w Rajczy w Beskidzie Żywieckim. Porozumienie ma charakter otwarty, a jego podstawowym celem jest **zgromadzenie jak największej liczby organizacji i instytucji wokół ochrony i zrównoważonego rozwoju Karpat**.

Wśród inicjatyw realizowanych przez Porozumienie warto wymienić coroczne, tematyczne **Fora Karpackie**, cykl **szkoleń i doradztwa** dedykowany karpackim samorządom i organizacjom pozarządowym, spotkania tematycznych **grup roboczych**, których celem jest m.in. reprezentowanie Karpat w procesach legislacyjnych, czy **konsultacje społeczne** ułatwiające wdrażanie zapisów Konwencji Karpackiej.

Dodatkowych informacji udziela:

Małgorzata Fedas
Porozumienie Karpackie „Karpaty Naszym Domem”
m.fedas@porozumieniekarpackie.pl
0 725 797 117
www.porozumieniekarpackie.pl